

Головний напрям для проведення подальших досліджень: розробка бізнес-планів впровадження інновацій на промислових підприємствах.

Список літератури: 1. *Геєць В.* Характер перехідних процесів до економіки знань. // Економіка України № 4 (509) 2004р., с. 4 – 15. 2. *Сухоруков А.* Антикризова політика розвинутих країн. // Економіка України № 8 (513) 2004р., с. 16 – 27. 3. Творча діяльність в ускладнених умовах / В.О. Моляко та ін. – К.: 2007. – 308 с. 4. *Фатхутдинов Р.А.* Конкурентоспособность организации в условиях кризиса: экономика, маркетинг, менеджмент. – М.: Издательско-книготорговый центр „Маркетинг”. – 2002. 5. **Чухно А.А.** Постіндустріальна економіка: теорія, практика та їх значення для України. – Київ: Логос, 2003. – 631 с.

Поступила в редколегію 07.10.08

УДК 657.37

ПОБЕРЕЖНА Н.М., НТУ «ХПІ», Харків

УДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ ДІЮЧИХ ФОРМ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Стаття присвячена питанням удосконалення діючих форм звітності підприємства, необхідності їхнього спрощення і зменшення інформаційного перевантаження

This article is devoted to the improvement of existing reporting company, they need to simplify and reduce the information overload

Ключові слова: звітність, недоліки, пропозиції, обґрунтування, баланс, звіт про фінансові результати, користувачі, інформаційні потреби

Вступ. Реформи, здійснювані Міністерством фінансів України в області бухгалтерського обліку і фінансової звітності, безумовно, позитивне явище, тим більше в умовах розвитку нових суспільно-економічних відносин у державі.

А саме, на сьогодні, розроблено національні стандарти бухгалтерського обліку і фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів, затверджено нові плани рахунків бухгалтерського обліку для суб'єктів господарської діяльності, банківської діяльності, державних і місцевих бюджетів, організацій і установ, що фінансуються Державним казначейством України,

розроблено і затверджено форми фінансової звітності з урахуванням міжнародної практики.

Постановка завдання. Реформування системи бухгалтерського обліку в Україні спрямовано на уніфікацію інформації про фінансовий стан суб'єктів господарювання.

Проведення дій по реформуванню сприяють розвиткові міжнародних економічних відносин України, залученню іноземних інвесторів, контролю використання фінансово-економічних угод з іншими державами, банками і міжнародними фінансовими організаціями, здійсненню спільної діяльності вітчизняних і закордонних партнерів і т.д.

Але, перед розробниками та консультантами стає нове завдання – в умовах розвитку сучасної економіки України сприяти удосконаленню діючих форм звітності підприємства, необхідності їхнього спрощення і зменшення інформаційного перевантаження.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік і звітність в Україні» підприємства повинні складати фінансову, податкову, статистичну й інші види звітності на підставі даних бухгалтерського обліку.

Основною метою складання фінансової звітності є представлення користувачам повної, правдивої і неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності і рух грошових коштів підприємства для прийняття визначених рішень. Відповідно до П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» до складу фінансової звітності підприємства входять:

1. Баланс (Форма 1).
2. Звіт про фінансові результати (Форма 2).
3. Звіт про рух грошових коштів (Форма 3).
4. Звіт про власний капітал (Форма 4).
5. Примітки до річної фінансової звітності.

Усі ці форми складаються зі статей (елементів), що поєднуються у відповідні розділи. Кожна форма фінансової звітності має своє призначення і містить визначену інформацію.

Як бачимо, всі форми є необхідними для користувача та власника. Але з моменту прийняття П(С)БО, кожен рік, у затвердженій нормативно-методологічній документації по реформуванню бухгалтерського обліку і фінансової звітності, Міністерство фінансів України систематично вносить зміни і доповнення, що говорить про те, що документація не має єдиної

наукової концепції до інтеграції методології бухгалтерського (фінансового), внутрішньогосподарського (управлінського), статистичного і податкового обліку і звітності.

У результаті допускаються дублювання інформації в різних видах обліку і звітності, неадекватність економічних показників, що веде до їх перекручування, а також до великого перевантаження бухгалтерів і інших працівників, зайнятих обліком.

Аналізуючи форму фінансової звітності №1 «Баланс», його методику та особливості заповнення, було виявлено ряд недоліків:

1. У статті «Запаси» окремо виділяються основні підкласи запасів. (Але більшість сучасних підприємств не мають на балансі всіх видів запасів, тому розшифрування запасів порушує вимогу суттєвості інформації та сприяє інформаційній перевантаженості балансу);

2. Дебіторська заборгованість наводиться у балансі одночасно з регулюючою статтею «Резерв сумнівних боргів» (Але відображення в балансі дебіторської заборгованості за чистою реалізаційною вартістю відповідає визначенню активів у поєднанні з принципом обачності, а наявність регулюючих статей призводить до інформаційної перевантаженості балансу);

3. У складі довгострокової заборгованості окремо не виділяється заборгованість, забезпечена векселем (Але вексель є фінансовим інструментом, який гарантує своєчасну оплату до настання умов ймовірності неплатежу, у зв'язку з чим окреме відображення довгострокової заборгованості, забезпеченої векселем, має цінність для користувача);

4. Виділення у пасиві балансу розділу «Забезпечення наступних витрат і платежів» є недоцільним (Але за економічною природою забезпечення – це зобов'язання, які невизначені часом) [1].

Таким чином, ми бачимо, що є ряд недоліків, які з одного боку сприяють інформаційній перевантаженості балансу, а з іншого приховують інформацію від зацікавленого користувача.

Висновки. Для вдосконалення структури діючої форми балансу маємо ряд пропозицій:

1. Подавати в балансі лише загальну суму запасів, склад яких розкривати в примітках до фінансової звітності;

2. Дебіторську заборгованість відображати з чистою реалізаційною вартістю без зазначення резерву сумнівних боргів, інформацію про величину якого наводити в примітках до звітності;

3. Заборгованість, забезпечену векселем (як довгострокову так і поточну), виділяти у балансі окремими рядками.

4. Статті розділу «Забезпечення наступних витрат і платежів» слід відображати у складі зобов'язань з розподілом на довгострокові та й поточні.

Список літератури: 1. Гальцова С.М., Плікус І.Й. Звітність підприємств (фінансова, статистична, консолідована та до фондів соціального та пенсійного страхування): Навчальний посібник. – Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. – 292 с. 2. Голов С. Трансформация отчетности украинских предприятий в соответствии с международными стандартами учета // Бухгалтерский учет и аудит. – 1996. -№2 – С. 17-24, №3 – С. 6 – 16. 3. Домбровський В.М. Звітність підприємств: Навч.-методич. посіб. – К.: КНЕУ. – 2001. – 195 с. 4. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. – К.: ФПБАУ, 2003. – 736 с.

Поступила в редколегію 07.10.08

УДК 336.225.674

Т.В. ОМЕЛЯНЕНКО, НТУ «ХПІ», Харків

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ АУДИТУ В УКРАЇНІ

Анотація У статті розглянуто теоретичні основи формування і розвитку аудиту в Україні, наведені його сучасні проблеми. Запропоновано шляхи щодо подальшого реформування аудиту, досліджено загальні перспективи аудиту на державному рівні.

The summary In clause the theoretical bases of formation and development of audit in Ukraine are considered, its modern problems are given. The ways concerning the further reforming of audit are offered, is investigated general prospects of audit at a state level.

Ключові слова аудит, реформування, перспективи, організація, ринок.

Постановка проблеми Початок формування аудиту в Україні відноситься до 1987-1989 років. В цей період на рівні міністерства фінансів створювались ревізійні і аудиторські групи. 14 лютого 1992 року на з'їзді аудиторів в Києві прийнято Статут громадського об'єднання громадян, що здійснюють аудиторську перевірку підприємств - Спілки аудиторів України (далі – САУ). У 1993 році в Україні створено Аудиторську палату України. Подальший розвиток аудиту в Україні відбувався за етапами, що наведені у таблиці 1.